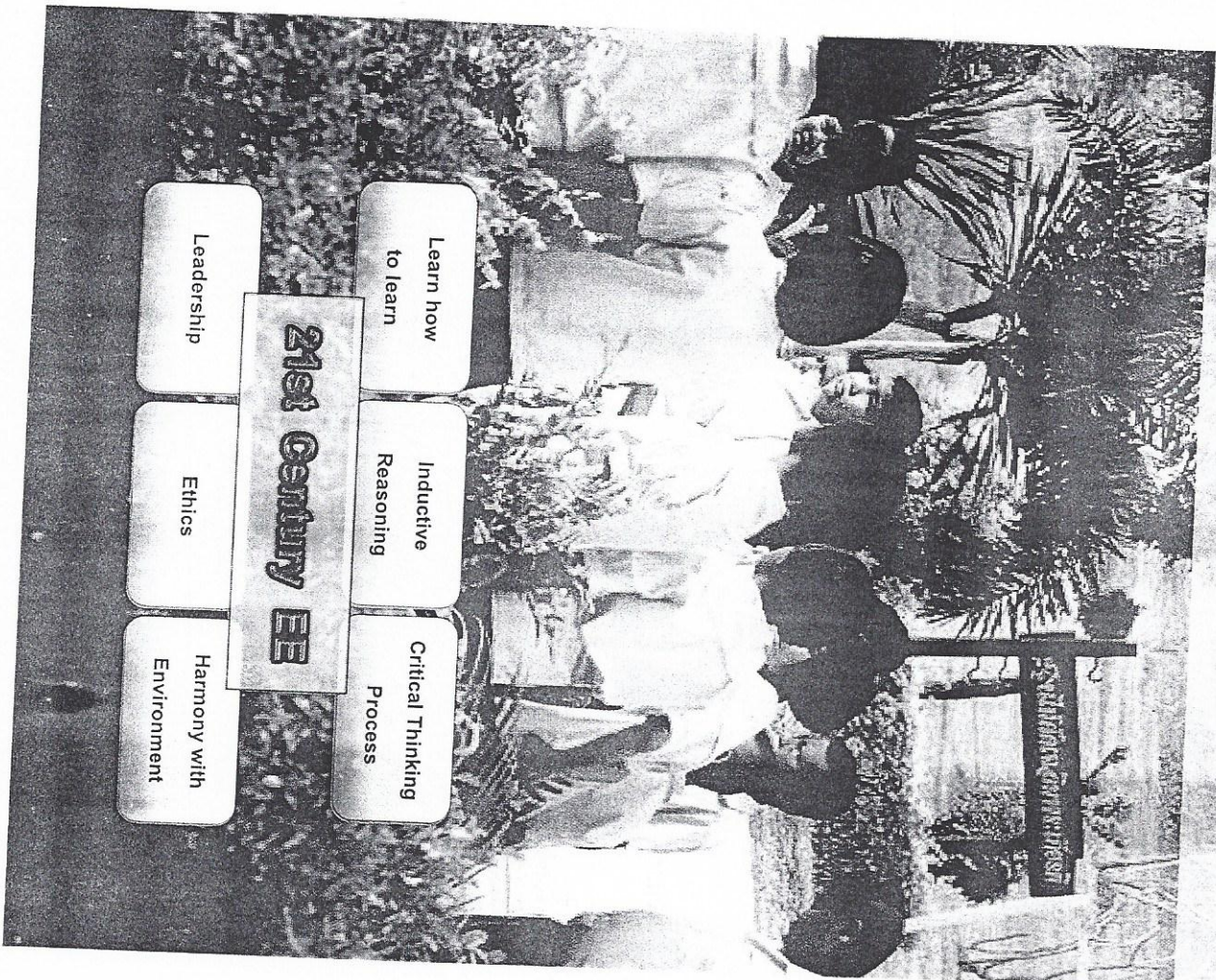

ឈ្មោះ-សមាជិកទី១៣៧៩២៤៥៦៧

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 14 มกราคม - 2559

HUSO-203-1-4.

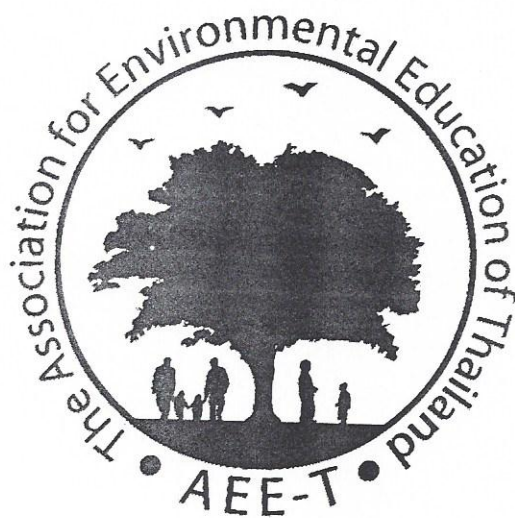
Issue 14
January-June 2016
ISSN: 1906-8557

**AEE-E Journal of
Environmental Education**

วิชาสถิติสิ่งแวดล้อมศึกษา - สถิติภาค

- การพัฒนาระบบงานแบบอัตโนมัติทางด้านการเก็บทอดข้อมูลโดยมุ่งเน้นสนับสนุนการ
ให้ข้อมูลสรุปโดยอัตโนมัติ
การพัฒนาระบบการรวมการเชื่อมโยงข้อมูลแบบอัตโนมัติสำหรับนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
การพัฒนาหาข้อดีของระบบ เรื่อง การออกแบบรายการความรู้ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
กลยุทธ์การระดมทุนเพื่อสร้างวิทยาลัยสาธิตสิ่งประดิษฐ์ด้วยคอมพิวเตอร์
ศึกษา รูปแบบการออกแบบงานออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ - ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากวัสดุ
การพัฒนาระบบงานแบบอัตโนมัติทางด้านการเก็บทอดข้อมูลโดยมุ่งเน้นสนับสนุนการ
ให้ข้อมูลสรุปโดยอัตโนมัติ

Dr. Vinai Veeravatananond : Editor

www.aeet.or.th
E-Mail : aeet2552@gmail.com

วารสาร

สิ่งแวดล้อมศึกษา-สสศท

AEE-T Journal of Environmental Education

© 2010 The Association for Environmental Education of Thailand

ปีที่ 7 ฉบับที่ 14 มกราคม – มิถุนายน 2559

www.aeet.or.th, E-Mail : aeet2552@gmail.com

วารสารราย 6 เดือน ปีละ 2 ฉบับ

ISSN : 1906-8557

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.สมจิตต์ สุพรรณทัศน์

ศาสตราจารย์ นพ.อดุลย์ วีริยะเวชกุล

Assoc.Prof.Dr.Bob Jickling

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระพัฒน์นันท์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.บุญเลิศ วงศ์โพธิ์

ดร.วิญญู สะตะ

พิสูจน์อักษร

ดร.รวีวรรณ สนั่นนรเกียรติ

นางสาวจุรีลักษณ์ พิมพ์รส

ประชาสัมพันธ์และงานโฆษณา

นายมนูญ มนุขจร

เจ้าของ

สมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย

สำนักงาน

สมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย

188 ม.1 ต.น้ำริด อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ 53000

โทร.084-8127513

พิมพ์ที่

สัจจะตักสิลานคร 170/8 ถ.ถีนานนท์ อ.เมือง จ.มหาสารคาม

บรรณาธิการ

วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา-สสศท (AEE-T Journal of Environmental Education) ได้จัดพิมพ์เข้าสู่ปีที่ 7 ฉบับที่ 14 แล้ว และยังคงยืนหยัดทำหน้าที่ ยึดหลักการรักษาคุณภาพ ทั้งในเรื่องของเนื้อหาที่เป็นการบูรณาการอย่างกว้างขวาง รวมทั้งหลักการสอน รูปแบบการจัดการศึกษาเรียนรู้ การให้บริการที่ดีต่อผู้อ่านและผู้ส่งบทความ ความถูกต้องและรวดเร็ว และการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของรูปแบบของวารสาร ตลอดจนการได้เผยแพร่เป็นสิ่งพิมพ์และการเผยแพร่ทางออนไลน์

คณะผู้จัดทำและนักวิชาการที่สนับสนุนวารสาร ล้วนทำงานด้วยความเสียสละ ท่วมเท โดยมิได้รับค่าตอบแทนใดๆ เนื่องจากมิได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ จึงเป็นเรื่องของจิตอาสาที่ทุกคนล้วนมีความรักในงานสิ่งแวดล้อมด้วยความบริสุทธิ์ใจ

เราตระหนักว่าภารกิจของเรายังอีกยาวไกล ผู้คนจำนวนมากยังมิได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรโดยไม่รู้ถึงคุณค่ายังคงมีเพิ่มมากขึ้นโดยที่ปริมาณทรัพยากรธรรมชาติจะเกิดทดแทนได้นั้นมีอยู่อย่างจำกัด ก่อให้เกิดผลเสีย และโลกเสียสมดุล ทำให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด ไฟป่า พายุ ความหนาวเย็น การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลก และการระบาดของโรคชนิดใหม่ๆ ในขณะที่โรคเก่าเช่น มะเร็ง วัณโรค ไข้หวัดใหญ่ ยังคงแพร่ระบาดอยู่ เช่นเดียวกับโลกที่ยังคงล่องลอยไปในจักรวาล ในขณะที่มนุษย์ได้ส่งดาวเทียมออกไปสู่จักรวาลมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนา และการหวังผลทางสงครามเพื่อทำลายล้างกันเองที่ยังรุนแรง สถานการณ์โดยรวมของโลกในขณะนี้จึงตกอยู่ในภาวะวิกฤติ

วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา-สสศท แม้จะเป็นส่วนที่ช่วยรักษาโลกและส่งเสริมความสุขสงบของโลกไว้เพียงเล็กน้อย แต่ก็ถือว่าเป็นทางเดียวที่จะทำให้โลกยืดอายุการเข้าสู่ความวิบัติได้ ขอขอบคุณผู้อ่านและผู้ส่งบทความทุกท่านที่สนับสนุนให้วารสารได้ยืนหยัดอยู่ต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระวัฒนานนท์
นายกสมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย

สารบัญ

เรื่อง เกี่ยวกับสมาคม	หน้า
บทความวิจัย	Part A
1 การพัฒนาระบบบำบัดแบบพื้นที่ชุ่มน้ำเทียมเพื่อกำจัดที่เคเอ็นจากน้ำเสียที่มี สารอินทรีย์ในโตรเจนสูงโดยใช้ถ่านไม้ไผ่ Development of the Constructed Wetland Treatment System for TKN Removal from the High Organic Nitrogen Wastewater by Utilization Bamboo Charcoal ชาคริยา อมาตยกุล, คณิดา ตั้งคณานุรักษ์ และ นิพนธ์ ตั้งคณานุรักษ์	1
2 การบำบัดน้ำเสียจากโรงงานย้อมผ้าโดยใช้เถ้าลอยลิกไนต์เป็นสารสร้างตะกอน Treatment of Textile Factory Wastewater by Using Lignite Fly Ash as Coagulant จารุวรรณ พันธุ์ชมภู, คณิดา ตั้งคณานุรักษ์	12
3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จังหวัดมหาสารคาม Views on Science, Technology and Society of Junior High School Science Teachers Under the Office of Secondary Education Area, Zone 26 in Maha Sarakham Province พรทิพย์ เวียงสมุทร, ภูวดล โกมณเทียร และ ปัทมาวดี ปาสาจะ	23
4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม ของครูวิทยาศาสตร์ ที่สอนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีเพศและประสบการณ์การสอนต่างกัน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 26 มหาสารคาม A Comparison of Views on Science, Technology and Society of Senior High School Science Teachers with Different Sexes and Teaching Experiences under the MahaSarakhm Office of Secondary Education Area, Zone 26 กิตติภรณ์ พลวิ, ภูวดล โกมณเทียร และ ปัทมาวดี เงินจันทร์	37
5 การเปรียบเทียบผลการเรียนประเด็นปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ โดยใช้ การเรียนรู้แบบผสมผสานตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์กับวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อ ความสามารถในการโต้แย้งและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลการเรียนวิทยาศาสตร์ต่างกัน	

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
Comparisons of Effects of Learning Socioscientific Issues Using the Mixed Methods Based on the Scientific Method and the 7-E Learning Cycle Approach on Argumentation and Analytical Thinking of Prathomsuksa 6 Students with Different Science Learning Outcomes. มุกดา ศรีดารา, บุษรา ยงคำชา และ อนุวัฒน์ วันทอง	50
6 การเปรียบเทียบผลการเรียนประเด็นปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิทยาศาสตร์ โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์และวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อความสามารถในการโต้แย้งและการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลการเรียนชีววิทยาต่างกัน Comparisons of Effects of Learning Socioscientific Issues Using the Mixed Methods Based on the Scientific Method and the 7-E Learning Cycle Approach on Argumentation and Critical Thinking of Mathayomsuksa 6 Students with Different Biology Learning Outcomes อัญชลี กล้าขยัน, บุษรา ยงคำชา, และ อนุวัฒน์ วันทอง	65
7 การเปรียบเทียบผลการเรียนประเด็นปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิทยาศาสตร์ โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์กับการเรียนรู้แบบผสมผสานตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อความสามารถในการโต้แย้งและการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน Comparisons of Effects of Learning Socioscientific Issues Using the Mixed Methods based on the Scientific Method and the Mixed Methods based on the 7E-Learning Cycle Method on Argumentation and Critical Thinking of The First Year Vocational Certificate 1 Students with Different Achievement Motives ณาราช จิตจักร, นงนิตย์ มรกต และ ปิยนุช คะณเภา	80
8 การเปรียบเทียบผลการเรียนประเด็นปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ โดยใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์กับวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่มีต่อความสามารถในการโต้แย้งและการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลการเรียนวิทยาศาสตร์ต่างกัน	

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
Comparisons of Effects of Learning Socioscientific Issues Using the Mixed Methods Based on the Scientific Method and the 7-E Learning Cycle Approach on Argumentation and Critical Thinking of Matthayomsuksa 1 Students with Different Science Learning Outcomes. สุรัชัญญา พันธุ์รักษ์, บุษรา ยงคำชา และ ประเมษฐ์ จันทร์เพ็ง	96
9 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีประสบการณ์สอนและขนาดโรงเรียนต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มหาสารคาม Comparisons of Views on Science, Technology and Society of Junior High School Science Teachers with Different Teaching Experiences and School Sizes under the Maha Sarakham Office of Secondary Education Area, Zone 26 นชกร ไชยธรรม, ภูวดล โกมลเทียร, ปัทมาวดี เงินจันทร์	112
10 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน : ประเทศเนการาบรูไนดารุสซาลาม The Development of Training Manual about ASEAN Natural Resource and Environment : Negard Brunei Darussalam อุบล แคว้นไทยสงค์, ประยูร วงศ์จันทร์	123
11 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน : สาธารณรัฐสิงคโปร์ The Development of Training manual about ASEAN Natural Resource and Environment: Socialist Republic of Singapore วาที ลพพันธุ์ทอง, ประยูร วงศ์จันทร์	136
12 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน : ราชอาณาจักรกัมพูชา The Development of training manual about ASEAN Natural Resource and Environment : Kingdom of Cambodia อรรถัย ผิวขาว, บัญญัติ สาลี	149

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
13 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน : สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	
The Development of Training Manual about ASEAN Natural Resource and Environment : Socialist Republic of Vietnam	
สุภารัตน์ อ่อนก้อน, ประยูร วงศ์จันทร์, มานิตย์ ชาศิโย	163
14 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน : สหพันธรัฐมาเลเซีย	
The Development of Training Manual about ASEAN Natural Resource and Environment: Federation of Malaysia	
ชลทิศ พันธุ์ศิริ, บัญญัติ สาลี	176
15 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน : สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	
The Development of Training Manual About ASEAN Natural Resource and Environment : Republic of Indonesia	
พรนิภา ตุมโฮม, ประยูร วงศ์จันทร์	189
16 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาเซียน: ราชอาณาจักรไทย	
The Development of Training manual about ASEAN Natural Resource and Environment: Kingdom of Thailand	
กาญจพงศ์ ชุมอภัย, น้ำทิพย์ คำแร่	203
17 การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมการแก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์เพื่อปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดมหาสารคาม	
The Development of Training Handbook for Solving soil Infertility For Planting Cassava in MahaSarakhm Province	
อรอุมา สงชะวา, น้ำทิพย์ คำแร่, พีระยศ แข็งขัน	216
18 การศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรโดยใช้หลักเศรษฐศาสตร์	
เจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทักษะการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	
โดยใช้หลักเศรษฐศาสตร์ สำหรับนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	

สารบัญ (ต่อ)

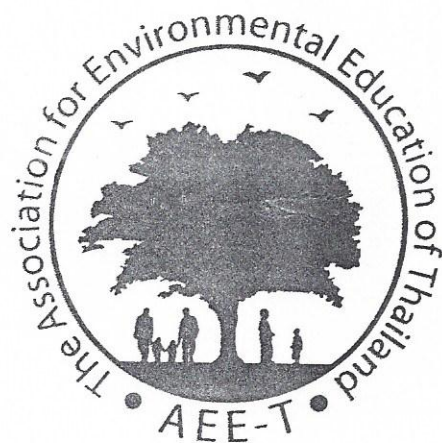
เรื่อง	หน้า
The study and Comparative Knowledge for resource management using economics principles, Attitude measurement towards environmental conservation, and Skill measurement on resource management using economics principles. for Undergraduate Students Mahasarakham University พัชติกา กุลสุวรรณ, จุไรรัตน์ คุรุโคตร, ประยูร วงศ์จันทร์	229
19 การบำบัดน้ำเสียจากสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงทางชีวภาพโดยการกระตุ้นด้วยสารอาหาร Bioremediation of Wastewater from Petrol Station by Nutrient Biostimulation ชนาริพ ปิ่นรัตน์, นิพนธ์ตั้งคณานุรักษ์และ คณิดา ตั้งคณานุรักษ์	242
20 การกำจัดสารอินทรีย์ในน้ำเสียจากโรงงานผลิตเยลลี่ โดยกระบวนการสร้างตะกอน ด้วยเถ้าลอยลิกไนต์และถังกรองประติษฐ์ที่มีตัวดูดซับถ่านกะลามะพร้าว Organic Compounds Removal in Jelly Factory Wastewater by Coagulation with Lignite Fly Ash and Constructed Filter Tank with Coconut-Shell Charcoal Adsorbent พรพรรณ ปัญญาสงค์, รศ. คณิดา ตั้งคณานุรักษ์	252
21 การใช้ประโยชน์ถ่านไม้ไผ่ชีวภาพเพื่อลดการปลดปล่อยแอมโมเนียมจากดินและลดการปนเปื้อน ธาตุอาหารไนโตรเจนในน้ำเสียทางการเกษตร Utilization of Bamboo Biocharcoal to Decrease Ammonium Desorption from Soil and Reduce Contaminated Nitrogen-Nutrient in Agricultural Wastewater กรรณิกา คุรุฑแก้ว, รศ.ดร. นิพนธ์ ตั้งคณานุรักษ์	263
22 ประสิทธิภาพการบำบัดแอมโมเนีย-ไนโตรเจน และทีเคเอ็นด้วยถังกรองประติษฐ์ โดยใช้ตัวดูดซับเถ้าลอยลิกไนต์ The Efficiency of Ammonia-Nitrogen and TKN Treatment by Constructed Filter Tank Using Lignite Fly Ash Adsorbent จุฬาลักษณ์ จันทวงศ์, นิพนธ์ ตั้งคณานุรักษ์	274
23 ความสามารถในการดูดซับของเถ้าลอยลิกไนต์ต่อการกำจัดฟอสฟอรัสจากน้ำเสียชุมชน ด้วยถังกรองที่ประติษฐ์ Adsorption Capability of Lignite Fly Ash on Phosphorus Removal from Domestic Wastewater by Constructed Filter Tank อรุณี ขอหะซัน, รศ. คณิดา ตั้งคณานุรักษ์	285

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
24 การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง จุลินทรีย์เพื่อการบำบัดน้ำเสีย สำหรับ นักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ The development of a learning activity package titled microorganisms in wastewater treatment for grade 10 students of MatthayomWatsing School. เอกภพ สร้อยฟ้า, พรทิพย์ ศิริภักตราชัย	296
25 การใช้ถังกรองประดิษฐ์ที่มีตัวดูดซับถ่านไม้ไผ่เพื่อกำจัดฟอสเฟตจากน้ำเสียชุมชน The Use of Constructed Filter Tank Using Bamboo Charcoal Adsorbent to Remove Phosphate from the Municipal Wastewater นพวรรณ สร้อยสังวาล, นิพนธ์ ดังคนานุรักษ์	306
26 การพัฒนาชุดฝึกอบรม เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 The Development of Training Packages on Water Resources Management for Matthayomsuksa III บรรณรักษ์ บุญปก, สอนอง ทองปาน	317
27 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ โครงการรับจำนำข้าว Stakeholders' Opinions Towards Public Policy Formulation in the State Rice Mortgage Scheme กมลวิธ ลอยมา, รศ.ดร. ชีระภักตรา เอกผาชัยสวัสดิ์	327
28 กลยุทธ์การสอนการสื่อสารวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมด้วยการวิจัย: กรณีศึกษา การให้ความรู้ แก่ชาวบ้านในการประกอบอาชีพแกะซากขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย ณ บ้านโคกสะอาด อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ Teaching Strategy in Environmental Science Communication Via Research: Case Study of Risk Communication from Bann Kok Sa Ard, Amphoe Khong Chai, Kalasin Province นุตา สุภกต	340
29 การบริหารแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในจังหวัดเพชรบูรณ์ The Integrated Management to Support Early Childhood Development in Phetchabun Province สมประสงค์ ชัยโคม, วินัย เชื้อมวราศาสตร์	354

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
30 ศึกษารูปแบบการจัดการศาสนศึกษาแผนกธรรม – บาลี ของคณะสงฆ์ภาค 4	
The Model of Phrapariyattidhamma Management : Dhamma and Pali Section of The Four Ecclesiastical Regional Governor	
พระมหาวัชชัย ฐมฺวรสี(สุวรรณผา), พระครูสุธีคัมภีรญาณ, ประยูร แสงใส	365
บทความวิชาการ	Part C
1 แนวทางการพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21	
บุญเลิศ วงศ์โพธิ์	C-1
2 การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมชุมชน	
The Learning Management science community to develop the database environmental.	
สนอง ทองปาน	C-9
3 สิ่งแวดล้อมศึกษาตามแนวพุทธศาสนา	
พระครูพิทักษ์จันรัตน์	C-16

Part A

เกี่ยวกับสมาคม

วารสาร

สิ่งแวดล้อมศึกษา - สสศท

Journal of Environmental Education

นโยบายการจัดพิมพ์

วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษาของสมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย เป็นวารสารราย 6 เดือน จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นการร่วมกันสร้างความรู้และแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม บริการด้านวิชาการ ส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร เป็นศูนย์กลางของนักสิ่งแวดล้อมศึกษา ตลอดจนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งความคิดเห็นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ไปจนถึงระดับนานาชาติ

การเตรียมต้นฉบับ

บทความและงานวิจัยต้องผ่านการพิจารณาจากประธานผู้ควบคุม พิมพ์เป็นภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ ความยาวไม่เกิน 10 หน้ากระดาษเอ 4 พิมพ์ด้วยตัวอักษร Angsana New ขนาด 16 พอยต์ โดยต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. ชื่อเรื่องบทความหรืองานวิจัย
2. ชื่อผู้เขียน และตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. วุฒิการศึกษาขั้นสูงสุด
4. สถานที่ติดต่อและหมายเลขโทรศัพท์

ประเภทบทความหรืองานวิจัย จะต้องมีส่วนประกอบคือ บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความยาวไม่เกิน 250 คำ ทำยบทคัดย่อให้กำหนดคำสำคัญ (Keyword) ไว้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทความวิจัยต้องมีลำดับหัวข้อดังนี้ คือ บทนำ วัตถุประสงค์ สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และบรรณานุกรม (Download Template ได้ที่ www.aect.or.th)

การส่งบทความและงานวิจัย

ส่งบทความหรืองานวิจัย มาที่ สมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย 188 หมู่ 1 ตำบลน้ำริด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 53000 โทร. 084-8127513 หรือส่งทาง E-Mail: aect2552@gmail.com

สิ่งที่ผู้เขียนได้รับตอบแทน

กองบรรณาธิการวารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา-สสศท จะถือนันทนาการวารสารฉบับที่ลงตีพิมพ์ ผลงานของผู้เขียน จำนวน 1 ฉบับ

วารสาร

สิ่งแวดล้อมศึกษา - สสศท

Journal of Environmental Education

คณะกรรมการร่วมกลั่นกรอง

(Peer Review Committee)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	วิทยาลัยนครราชสีมา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ	มหาวิทยาลัยเกริก
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ	มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศึก โสมทิพย์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวารี ศรีปณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศักดิ์ สิงห์สีโว	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
7. ดร.รวิวรรณ สนั่นวรเกียรติ	นักวิชาการสมาคมฯ
8. ดร.สนอง ทองปาน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
9. ดร.สมพงษ์ แสนชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
10. ดร.สุนทรี จินธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ
11. ดร.วิญญู สะตะ	นักวิชาการสมาคมฯ
12. ดร.สม นาสอัน	นักวิชาการสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์
13. ดร.ธงชัย ปัญญรัตน์	นักวิชาการสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์
14. ดร.บุญเลิศ วงศ์โพธิ์	นักวิชาการสมาคมฯ
15. ดร.บุปผา อินทิวร	นักวิชาการสมาคมฯ
16. ดร.พัชรีย์ ประสงค์ริโย	นักวิชาการสมาคมฯ
17. ดร.ปรัชญากุล ตุลาคม	นักวิชาการสมาคมฯ
18. ดร.รัตนา เจริญศรี	นักวิชาการสมาคมฯ
19. ดร.พระครูพิทักษ์ชินรัตน์	วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร พิษณุโลก
20. ดร.พระครูสุวรรณพัชโรภาส	วัดรวมทรัพย์ จังหวัดเพชรบูรณ์

วารสาร

สิ่งแวดล้อมศึกษา - สสศท

Journal of Environmental Education

ที่ปรึกษา

ศ.นพ.อดุลย์ วีริยเวชกุล

ศ.ดร.สมจิตต์ สุพรรณทัศน์

บรรณาธิการ

รศ.ดร.วินัย วีระพัฒนานนท์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.วิญญู สะตะ

ดร.บุญเลิศ วงศ์โพธิ์

พิสูจน์อักษร

ดร.อดิศักดิ์ สิงห์สีโว

นางสาวจุริลักษณ์ พิมพ์รส

คณะกรรมการดำเนินงาน

รศ.ดร.วินัย วีระพัฒนานนท์

ผศ.ดร.เถลิงศักดิ์ โสมทิพย์

ดร.อดิศักดิ์ สิงห์สีโว

ดร.บุปผา อินทิวร

ดร.พระครูพิทักษ์ชินรัตน์

ดร.รัตนา เจริญศรี

ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ

ดร.รวีวรรณ สนั่นวรเกียรติ

ดร.บุญเลิศ วงศ์โพธิ์

ดร.วิญญู สะตะ

ดร.พระครูสุวรรณพัชโรภาส

ดร.พัชรีย์ ประสงค์ริโย

ประชาสัมพันธ์และงานโฆษณา

ดร.ปรัชญากุล คุณาชม

นายมนูญ มนุขจร

เจ้าของ / สำนักงาน

สมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย 188 หมู่ 1 ต.น้ำริด อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ 53000

🌱 บทความทุกเรื่องได้ตรวจความถูกต้องทางวิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ 🌱 ข้อความในบทความที่ลงในวารสารเป็นแนวคิดของผู้เขียน มิใช่เป็นความคิดเห็นของคณะผู้จัดทำและไม่ใช่ว่ามีความรับผิดชอบของสมาคมสิ่งแวดล้อมศึกษาแห่งประเทศไทย

🌱 สมาคมฯ ไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

The Association for Environmental Education of Thailand
Journal of Environmental Education

Consulting Editor

Prof. Dr. Adul Viriyavechakul

Prof. Dr. Somjit Supannatas

Editor-in-Chief

Assoc. Prof. Dr. Vinai Veeravatnanond

Associate Editor

Dr. Winyoo Sata

Dr. Bunlert Wongpho

Proofreading

Dr. Adisak Singsewo

Miss. Jureeluk Pimrot

Executive Committee

Assoc. Prof. Dr. Vinai Veeravatnanond

Asst. Prof. Dr. Pairoj Bowjai

Asst. Prof. Dr. Taloungsok Sometip

Dr. Raweewon Sananworakiat

Asst. Prof. Dr. Adisak Singsewo

Dr. Bunlert Wongpho

Dr. Bubpha Inthivorn

Dr. Winyoo Sata

Dr. Pracruphitukchinnarat

Dr. Pracrusuwan-Phatcharophas

Dr. Rattana Charoensri

Dr. Phatcharee Pasungriyo

Public Relation

Dr. Prachayakul Tulachom

Mr. Manoon Manookhachorn

Publisher / Office

The Association for Environmental Education of Thailand

188 Moo 1 Numrit Sub-District, Muang District, Uttaradit Province 53000

-
- 🌐 All articles submitted for publication will be assessed by a group of distinguished reviewers.
- 🌐 The AEE-T and the editorial board claim no responsibility for the contents or views expressed by the authors of individual articles. 🌐 Copying is allowed freely provided acknowledgement is made there of.

Stakeholders' Opinions Towards Public Policy Formulation in the State Rice Mortgage Scheme

Kamonwit Loima¹, Theeraphatphra Ekphachaisawat²

¹Student of Doctoral Degree, Doctor of Public Administration,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Phetchabun University

²Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Phetchabun University

Abstract: The purposes of the research were to 1) explore levels of stakeholders' opinions towards public policy formulation in the state rice mortgage scheme, 2) study faults and corruption in the operations of the state rice mortgage scheme, 3) study relationship of faults, corruption in operations, and the state rice mortgage scheme, and 4) represent solutions and suggestions for the state rice mortgage scheme. The number of the populations used in the research was 22,294 ; they were the state officials of the Ministry of Commerce, the officials of Bank for Agriculture and Agricultural Co-Operatives, and the farmers registered in the state rice mortgage scheme in 6 provinces in the lower north region of Thailand which were Phetchabun, Phichit, Phitsanulok, Sukhothai, Kamphaengphet and Nakornsawan. This study was committed by survey. The samples consisted of 2,250 people in total. The tool used to collect data was a questionnaire. The data analysis was implemented by a statistical package computer program to assess frequency, percentage, mean, standard derivation and Canonical Correlation Analysis.

The research findings were:

1) Fault and policy corruption in the state rice mortgage scheme; the issue Personnel in overall was high; especially, Chief Executive Administrators was highest because they used the position to enforce the law, so it facilitated policy corruption happening to the state rice mortgage scheme; the issue Process of the State Rice Mortgage Scheme in overall was high; the issues Methods and Instrument Design or Instrument Change all were secondary. 2) Public policy formulation in the state rice mortgage scheme; the issue Process was high; meanwhile, the issues Alternative Proposal, Alternative Development, Political Environment, Political Culture Factors, Political Participatory Factors, and the Relational Factors between Politics and Administration were secondary. 3) The relations of policy corruption affecting the policy formulation in the state rice mortgage scheme were in the same direction. 4) The solutions and suggestions were recommended to research the state rice mortgage scheme in the period of each government in order to explore how much corruption appeared and then compare various differences. Moreover, it was needed to make people see and realize various corruptions occurred in the government systems. Finally, it was required to promote good moral awareness and the principles of good governance in the Thai bureaucracy.

Key words : Corruption, Public Policy

ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว

กมลวิธ ลอยมา¹, รศ.ดร. ชีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์²

¹นักศึกษานิพนธ์เอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

²อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ: การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความคิดเห็นการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว 2) ความบกพร่องการทุจริตคอร์รัปชัน การดำเนินงานโครงการรับจำนำข้าว ความสัมพันธ์ความบกพร่องการทุจริตคอร์รัปชันการดำเนินงานและโครงการรับจำนำข้าว 4) เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะโครงการรับจำนำข้าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จากประชากร 22,294 คน ที่เป็นข้าราชการกระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเกษตรและสหกรณ์ ข้าราชการที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว ภาคเหนือตอนล่าง 6 จังหวัด เพชรบูรณ์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย กำแพงเพชร และนครสวรรค์ เป็น การวิจัยแบบสำรวจความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 2,250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความบกพร่องการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบาย ในโครงการรับจำนำข้าว ด้านบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารระดับสูงใช้ตำแหน่งหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันในเชิงมากที่สุด ด้านกระบวนการโครงการรับจำนำข้าวภาพรวมในระดับมาก รองลงมา ด้านวิธีการ ด้านการสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือ 2) การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านการเสนอทางเลือก การพัฒนาทางเลือก ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมือง และด้านปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง ด้านปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และด้านปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหาร 3) ความสัมพันธ์การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายโครงการรับจำนำข้าวไปในทิศทางเดียวกัน 4) แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ ควรศึกษาโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแต่ละสมัยว่ามีการทุจริตมากน้อยขนาดไหน เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างกันอย่างไรและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการ ส่งเสริมจิตสำนึก ระบบราชการเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม หลักธรรมาภิบาลในระบบราชการไทย

คำสำคัญ: การทุจริต, นโยบายสาธารณะ

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาคอร์รัปชันถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่ด้อยพัฒนา และการคอร์รัปชันได้กลายมาเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของหลายประเทศ โดยปัญหานี้ยังไม่มีทีท่าว่าจะหมดไป อีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่าหลายประเทศได้ก้าวเข้าสู่ความทันสมัย มีระบบการบริหารราชการสมัยใหม่ มีการรณรงค์จากองค์กรของรัฐหรือองค์กรอิสระต่าง ๆ อย่างเช่น องค์กรการสหประชาชาติ ธนาคารโลก และภาคประชาชน ที่ต่างเห็นพ้องกันว่าคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่นำไปสู่ความยากจน และเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาอย่างแท้จริง (<http://tortaharn.net/contents/index.php>) สำหรับประเทศไทยนั้น เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า ปัญหาเรื่องการคอร์รัปชันเป็นปัญหาสำคัญลำดับต้น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมาช้านาน จนฝังรากลึกและพบเกือบทุกกลุ่มอาชีพในสังคมไทย เกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน หรือกล่าวได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทยไปแล้ว (สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. 2549 : 110) เมื่อปัญหาดังกล่าวผูกพันอยู่กับสังคมไทย จึงส่งผลให้คนไทยบางส่วนมองว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติและยอมรับได้ โดยมักจะใช้แนวคิดว่ามีอำนาจก็มักจะโกงกันทุกฝ่าย ดังนั้น หากใครโกงแล้วทำงานเก่งก็ถือว่าพอรับได้ (<http://witayakornclub.wordpress.com/2008/04/22/corrupt/>) จึงทำให้คนยินยอมที่จะเสียเงินเพื่อซื้อความสะดวก สิทธิพิเศษ หรือตัดความรำคาญ แม้กระทั่งเกิดความคิดสีเทาประเภทกินตามน้ำ เข้าเมืองตาหลิ่วก็หลิ่วตาตาม ตัวเล็กกินไก่ ตัวใหญ่ กินช้าง หรือคนโกงแต่เก่งดีกว่าคนซื่อที่ทำงานไม่เป็น ซึ่งการกระทำและความคิดเหล่านี้ ทำให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมคอร์รัปชันเกือบจะสมบูรณ์ และจากผลการวิจัยพบว่า ในแต่ละปี พ่อค้าและนักธุรกิจกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ต้องสูญเสียเงินให้กับคอร์รัปชันเป็นจำนวนสูงถึงเกือบ 3 แสนล้านบาท ซึ่งเงินจำนวนนี้ หากไม่ไปตกอยู่ในกระเป๋าของคนเพียงไม่กี่คน ย่อมสามารถอำนวยประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ของประเทศได้ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินงบประมาณสูงกว่าที่เป็นจริง ทำให้ประชาชนต้องได้รับบริการสาธารณะที่ไม่มีคุณภาพ อีกทั้งยังทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในระบบราชการไทยที่มักจะมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ และมักมีการเรียกผลประโยชน์จากนักลงทุน เพื่อแลกกับการอนุญาตให้เอกชนดำเนินการในกิจการที่รัฐจะต้องทำ ซึ่งรัฐเองก็ไม่สามารถตรวจสอบการกระทำดังกล่าวได้ (สังจิต พริยรังสรรค์ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2536 : 39)

สังจิต พริยรังสรรค์ (2549 : 41-42) ได้อธิบายถึงสาเหตุของการทุจริตไว้ว่า โดยทั่วไปสามารถอธิบายได้น้อยที่สุด 5 ทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ คือ ทฤษฎีด้านศีลธรรม (Moral approach) เป็นการอธิบายสาเหตุมาจากความไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลสาธารณะ ทฤษฎีด้านโครงสร้างนิยม (Structural approach) เป็นการอธิบายสาเหตุมาจากเงื่อนไขและอิทธิพลของรัฐสังคม และชุมชน ทฤษฎีด้านหน้าที่

นิยม (Functional approach) เป็นการอธิบายสาเหตุมาจากความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนากับการสร้างสังคมที่ทันสมัย และความสัมพันธ์ระหว่างระบบทุนนิยมกับระบอบประชาธิปไตยที่สะท้อนออกมาซึ่งความอ่อนแอของสถาบันการเมือง และความอ่อนแอของภาคประชาสังคม หรือการปรับตัวขององค์กรของรัฐที่ช้ากว่าการเปลี่ยนแปลงของระบบธุรกิจ ทำให้นักการเมืองสามารถหาผลประโยชน์ได้

ในมุมมองของนักวิชาการต่างประเทศ Werner, Simcha B. (1984) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเกิดคอร์รัปชัน 9 ประการ ได้แก่ 1) ระบบอุปถัมภ์ 2) ความไม่เท่าเทียมกันของฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง 3) สังคมบริโภคนิยม ที่มีช่องว่างระหว่างความต้องการกับความสามารถในการตอบสนองสินค้าและบริการ 4) การมีอำนาจในการควบคุมและแทรกแซงที่มากหรือน้อยเกินไปของรัฐ 5) การมีระเบียบกฎเกณฑ์ที่มากหรือน้อยเกินไป 6) การขยายขอบเขตของบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลและการขยายขอบเขตของโครงสร้างสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น 7) ภาวะการฉ้อฉลทางเศรษฐกิจและเงินเฟ้อ 8) นักการเมืองที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต 9) การมีระบบสืบสวนและการควบคุมการทุจริตที่ไม่เข้มแข็ง การไม่ให้ความสนใจปัญหาการคอร์รัปชันของผู้นำ และการมีความรู้ความเข้าใจที่จำกัดเกี่ยวกับการคอร์รัปชันของสาธารณชน

จากการที่รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ได้นำนโยบายประกันราคาข้าวมาใช้ครั้งแรกเพื่อเป็นการรับประกันรายได้ให้กับชาวนาเป็นสำคัญ โดยไม่แทรกแซงราคาหรือกลไกการตลาด แต่หลังจากที่รัฐบาลชุดปัจจุบันภายใต้การนำของพรรคเพื่อไทยได้นำนโยบายรับจำนำข้าวกลับมาใช้ใหม่อีกครั้ง ตลอดจนกำหนดราคาที่รัฐบาลรับจำนำข้าวจากชาวนาในราคาค่อนข้างสูง โดยกำหนดการรับจำนำข้าวขาวที่ 15,000 บาทต่อตัน และ 20,000 บาทต่อตัน สำหรับข้าวหอมมะลิ เมื่อเปรียบเทียบกับนโยบายประกันราคาข้าว กำหนดราคาข้าวขาวที่ 10,000 บาทต่อตัน และ 15,000 บาทต่อตัน สำหรับข้าวหอมมะลิ โดยในมุมมองของ นิพนธ์ พัวพงศกร (TDRI, 2543) มองว่าโครงการรับจำนำข้าว ดูเหมือนจะมีข้อดีที่ทำให้ราคาข้าวเปลือกแพง แต่ราคาข้าวสารถูก ทำให้ผู้บริโภคไม่เดือดร้อน โรงสีได้ประโยชน์ และนักการเมืองได้คะแนน แต่ในความเป็นจริงโครงการนี้จะทำให้เกิดความเสียหายต่อภาษีประชาชน และเป็นผลเสียต่ออุตสาหกรรมข้าวไทย ทางด้าน อัทธ์ พิศาลวานิช กล่าวถึงนโยบายรับจำนำข้าวที่มีผลกระทบต่อตลาดข้าวไทย ทั้งราคาข้าวไทย เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง เพราะโครงการรับจำนำข้าวส่งผลให้ราคาข้าวสูงขึ้น จนทำให้อาจทำให้เกษตรกรไทยตัดสินใจในเรื่องการรับความช่วยเหลือแทรกแซงราคาจากภาครัฐ เมื่อราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ และอาจกลายเป็นธรรมเนียมของประเทศไทย และในมุมมองของ ชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวต่างประเทศ ระบุว่าโครงการรับจำนำข้าวที่ผู้ส่งออกต้องประมูลซื้อข้าวในราคาสูง ส่งขายในตลาดต่างประเทศนั้น ผู้ซื้อส่วนใหญ่ไม่สามารถรับได้ เนื่องจากข้าวไทยมีราคาสูงกว่าในตลาดมาก และประเทศผู้ซื้อส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นประเทศที่ร่ำรวย ทำให้การติดต่อซื้อ

ข้าวกับประเทศเพื่อนบ้านของไทย โดยเฉพาะเวียดนาม และกัมพูชาที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น และอีกปัจจัยหนึ่งเกิดจากการที่ประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่สูงขึ้น และกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดโลกมากกว่าข้าวไทย จึงเป็นประเด็นที่สนใจว่าการกำหนดราคารับจำนำข้าวไว้สูงจะส่งผลกระทบต่อกลไกการตลาดข้าวเปลือกและตลาดส่งออกข้าวของไทย (วิทยากร เชียงกุล. 2549 : 14)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา การกำหนดนโยบายโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลแต่ละยุคที่ผ่านมามีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่า มีการทุจริตในโครงการรับจำนำข้าว และมีผลกระทบต่อราคาข้าวและการส่งออกทำให้ประเทศสูญเสียการส่งออกข้าว และเป็นการทำลายกลไกตลาดข้าวไทย จึงทำให้ประเทศเสียหาย ดังปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน จึงเป็นประเด็นสำคัญนำมาสู่การวิจัยในครั้งนี้ว่า นโยบายโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลควรมีกลไก กระบวนการ ขั้นตอนอะไรบ้าง โดยผู้วิจัยทำการศึกษาดังแต่การกำหนดนโยบายเป้าหมายและผลประโยชน์ที่ชาวนาจะได้รับ เพื่อเป็นแนวทางเสนอแนะต่อภาครัฐ ในการกำหนดนโยบายโครงการรับจำนำข้าวให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว
2. เพื่อศึกษาความบกพร่อง การทุจริตคอร์รัปชัน การดำเนินงานโครงการรับจำนำข้าว
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความบกพร่อง การทุจริตคอร์รัปชัน การดำเนินงาน และโครงการรับจำนำข้าว

วิธีการดำเนินการวิจัย

แนวทางการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 6 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ข้าราชการกระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 6 แห่ง และชาวนาที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าว ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ เพชรบูรณ์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย กำแพงเพชร และนครสวรรค์ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling จำนวนทั้งสิ้น 2,250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับด้านบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้
2. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องการทุจริตคอร์รัปชัน ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ ด้านวิธีดำเนินการ การสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือ
3. แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายสาธารณะ ได้แก่ กระบวนการกำหนดนโยบาย การแสวงหาทางเลือก การพัฒนาทางเลือก ปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ ปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเมือง ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหาร

วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นสามารถแยกอธิบายลักษณะการใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. สถิติเชิงอนุมานใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonicon Correlation Analysis)

ผลการวิจัย

ระดับความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว

1. การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรใช้ตำแหน่งหน้าที่ บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันในเชิงนโยบายมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อการทุจริต (กำหนดรับจำนำข้าวทุกเมล็ดโดยไม่จำกัดงบประมาณ ผูกขาดตลาดข้าว) และผู้บริหารระดับสูงขององค์กรใช้อำนาจหน้าที่จงใจปิดบังข้อมูลในโครงการ เช่น สั่งการให้มีตั้งกรรมการสอบสวนประธานคณะอนุกรรมการปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวซึ่งใกล้เคียงกัน ส่วนผู้บริหารระดับสูงขององค์กรบริหารจัดการนโยบายรับจำนำข้าวแบบขาดความรับผิดชอบ ปลอมแปลงเลขน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

2. การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านกระบวนการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านกระบวนการภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า มีกระบวนการทุจริตคอร์รัปชันในเชิงนโยบายตั้งแต่ต้นน้ำ (เกษตรกร) กลางน้ำ (โรงสี ผู้ตรวจสอบข้าว เจ้าของโกดังเก็บข้าว) ปลายน้ำ (การระบายข้าวของรัฐบาล) และกำหนดนโยบายแทรกแซงกลไกของตลาด ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการรักษาเสถียรภาพด้านราคาข้าว ด้านการยกระดับราคาข้าวในช่วงข้าวออกสู่ตลาดจำนวนมาก มากที่สุดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ การรับจำนำข้าวในราคาสูงแต่ขายข้าวในราคาต่ำ การทุจริตโดยขายข้าวในราคาต่ำกว่าราคาตลาดมาก ส่วนสร้างกระบวนการแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจจากโครงการรับจำนำข้าวตั้งแต่ระดับเกษตรกร โรงสี ผู้ตรวจสอบข้าว เจ้าของโกดัง พ่อค้าและพรรคพวกน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

3. การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านวิธีการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านวิธีการภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า การใช้นโยบายกฎหมายที่ถูกกำหนดขึ้นเป็นเครื่องมือในการรับจำนำข้าวให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น การรับจำนำข้าวลม ข้าวคุณภาพต่ำข้าวปริมาณต่ำกว่าความเป็นจริงของโรงสีมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้ช่องว่างของกฎหมายในการลักลอบนำข้าวจากประเทศเพื่อนบ้านมาสวมสิทธิ์ชาวนา ส่วนการใช้นโยบายกฎหมายที่ถูกกำหนดขึ้นเป็นเครื่องมือในการแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจจากผู้เกี่ยวข้อง พ่อค้า พวกพ้องน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

4. การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านการสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายในโครงการรับจำนำข้าวด้านการสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ผู้มีอำนาจในโครงการมีพฤติกรรมแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจ (ผลตอบแทนพิเศษจากโครงการจำนำข้าวหรือเกื้อหนุน) มากที่สุด รองลงมาคือ กำหนดให้มีการขายแบบรัฐต่อรัฐเป็นเพื่อขายข้าวราคาต่ำให้พรรคพวกเปิดช่องให้นายหน้าได้ข้าวฟรีจากโครงการซึ่งสามารถนำไปขายให้พ่อค้าในราคาตลาดหรือนำไปส่งคืนโกดังกลางแทนข้าวที่ลักลอบออกจากโรงสีไปขายก่อน ส่วนมีการใช้มาตรการข้าวถุงช่วยเหลือค่าครองชีพเป็นเครื่องมือทุจริตในการระบายข้าวน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

5. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว ด้านกระบวนการกำหนดนโยบาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว ด้านกระบวนการกำหนดนโยบายภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า รัฐบาลกำหนดนโยบายโครงการรับจำนำข้าวให้ความชัดเจนของนโยบาย เช่น ประชาชนจะได้อะไรและมีต้นทุนในการดำเนินโครงการเท่าไรมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรเป็นผู้บังคับใช้กฎหมาย

ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ส่วนผู้บริหารระดับสูงขององค์กรบริหารจัดการนโยบายรับจํานำข้าวแบบขาดความรับผิดชอบ ปล่อยปละละเลย น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

6. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าวด้านการเสนอทางเลือกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าว ด้านการเสนอทางเลือกภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า รัฐบาลมีการวิเคราะห์นโยบายตัดสินใจนโยบายอยู่บนฐานความรู้เห็นความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรม ความเสมอภาคเท่าเทียมกันมากที่สุด รองลงมาคือ รัฐบาลมีการตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะโดยลงทุนใช้ทรัพยากรของรัฐที่น้อยที่สุด แต่แก้ปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุดและรัฐบาลมีการวิเคราะห์แต่ละทางเลือกชัดเจนถึงผลดีผลเสียหรือข้อเด่นของแต่ละทางเลือกในการดำเนินนโยบาย น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

7. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าวด้านการพัฒนาทางเลือกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าว ด้านการพัฒนาทางเลือกภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า รัฐบาลมีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่เกิดจากการยอมรับความต้องการที่มีความหลากหลายความแตกต่างของประชาชนมากที่สุด รองลงมาคือ รัฐบาลกำหนดนโยบายที่ตอบสนองความต้องการปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริง ส่วนรัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในสร้างกระบวนการทางสังคมในการผลักดันนโยบายให้เป็นที่ยอมรับของสังคม น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

8. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าว ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าว ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองเป็นผลต่อนโยบายสาธารณะในการส่งเสริมเกื้อหนุนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองเป็นผลต่อนโยบายสาธารณะในการจัดวางแผนนโยบาย ส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอย่างเป็นทางการ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ ข้าราชการ มีผลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการนํานโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติของผู้รับผิดชอบ/ผู้เกี่ยวข้องนโยบาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

ความบกพร่องการทุจริตคอร์รัปชันการดำเนินงานโครงการรับจํานำข้าว

1. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าว ด้านปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานำข้าว ด้าน

ปัจจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า การยึดมั่นในตัวบุคคลที่มียศ มีบรรดาศักดิ์ บุคลิกภาพผู้นำเป็นหลักสำคัญมากกว่าหลักการเช่น การเลือกหัวหน้าพรรคการเมืองมากที่สุด รองลงมาคือ ระบบอุปถัมภ์ ระบบเจ้านายกับลูกน้องผู้นำ เจ้านาย ผู้มีอำนาจให้ความคุ้มครองลูกน้อง พวกพ้อง ในขณะที่ลูกน้อง พวกพ้องให้บริการสนับสนุนแก่เจ้านายส่วนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

2. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว ด้านปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว ด้านปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน โดยประชาชนมีความคาดหวังกับรัฐบาลในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนมากที่สุด รองลงมาคือ การแสดงออกทางการเมืองของประชาชนทั้งการรับรู้ข่าวสารบ้านเมือง การเข้าร่วมฟังการอภิปราย การเคลื่อนไหวทางการเมือง การร่วมชุมนุมทางการเมือง ส่วนประชาชนเข้าร่วมในการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์โดยมีเป้าหมายคือการบรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

3. การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าว ด้านปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหารภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาองค์ประกอบรายด้าน พบว่า การก้าวท้าวแทรกแซงช่วยเหลือระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหารในการกำหนดนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหารไม่ได้เป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคลแต่ถูกกำหนดด้วยกฎหมาย ส่วนฝ่ายการเมืองมีสิ่งจูงใจให้ฝ่ายบริหารในการปฏิบัติตามนโยบายสาธารณะ เช่น ความดีความชอบผลประโยชน์น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายกับการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านกระบวนการกำหนดนโยบาย พบว่า การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านกระบวนการกำหนดนโยบายอยู่ในระดับสูงมากหมายความว่า การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของบุคคลมีแนวโน้มจะทำให้การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านกระบวนการกำหนดนโยบายสูงกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ส่วนการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านกระบวนการมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของด้านกระบวนการมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านการเสนอทางเลือกอยู่ในระดับสูงมากหมายความว่า การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านกระบวนการมีแนวโน้มจะทำให้การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำ

ข่าวด้านการเสนอทางเลือกสูงกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ส่วนการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านการสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบาย ด้านกระบวนการมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานําข้าวด้านการพัฒนาทางเลือกอยู่ในระดับสูงมากหมายความว่า การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านกระบวนการมีแนวโน้มจะทำให้การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานําข้าวด้านการพัฒนาทางเลือกสูงกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ส่วนการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านการสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก

การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ โครงการรับจำนำข้าวด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะอยู่ในระดับสูงมากหมายความว่า การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของบุคคลมีแนวโน้มจะทำให้การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะสูงกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ส่วนการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านวิธีดำเนินการมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจำนำข้าวด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมในระบบการเมืองที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะอยู่ในระดับต่ำมาก

การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ
โครงการรับจํานําเข้าด้านปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูงมากหมายความว่า การ
ทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายของบุคคลมีแนวโน้มจะทำให้การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานํา
เข้าด้านปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ส่วนการทุจริตคอร์รัปชัน
เชิงนโยบายด้านวิธีการดำเนินการมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานําเข้าด้าน
ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำมาก และการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายมี
อิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานําเข้า ด้านปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
ฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหารสรุปผลได้ดังนี้การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านกระบวนการมี
ความสัมพันธ์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานําเข้าด้านปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหารอยู่ในระดับสูงมากหมายความว่า การทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้าน
การสร้างเครื่องมือหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องมือ และการทุจริตคอร์รัปชันเชิงนโยบายด้านกระบวนการมี
แนวโน้มจะทำให้การกำหนดนโยบายสาธารณะโครงการรับจํานําเข้าด้านปัจจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายบริหารสูงกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ